

Toelichting Stappenplan afweging groepsrisico binnen aandachtsgebieden

De gemeente kan aan de hand van regels in het omgevingsplan of via beleid, zoals bijvoorbeeld een buitenplanse omgevingsplan activiteit (Bopa), zelf bepalen of het wenselijk is om beperkt kwetsbare, kwetsbare en/of zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties toe te laten binnen brand-, explosie- en/of gifwolkaandachtsgebieden. Indien een gemeente heeft bepaald dat een ruimtelijke ontwikkeling wenselijk is binnen een aandachtsgebied moet zij een afweging maken op welke manier ze de nieuw toe te voegen populatie kan beschermen tegen de effecten van een calamiteit bij een risicobron.

Op grond van artikel 5.15 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) moet een gemeente bij het realiseren van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties binnen een brand-, explosie- en/of gifwolkaandachtsgebied rekening houden met het groepsrisico. Om hieraan te voldoen kan de gemeente dit (volgens artikel 5.15 lid 2) op twee manieren invullen:

1. geen beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties toelaten in aandachtsgebieden;
2. waar het omgevingsplan beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties toelaat, waarborgt de gemeente:
 - a. dat maatregelen zijn getroffen ter bescherming van personen in die gebouwen en op die locaties; of
 - b. dat het aantal doorgaans aanwezige personen of de tijd dat deze personen aanwezig zijn in die gebouwen en op die locaties beperkt is.

Om aan te tonen of een gemeente passende bescherming kan bieden aan de nieuwe populatie en/of de populatie beperkt kan worden, heeft de provincie Noord-Brabant dit stappenplan ontwikkeld. Dit stappenplan kan iedere gemeente doorlopen voor het realiseren van een ontwikkeling in een brand- en/of explosieaandachtsgebied. Je doorloopt het stappenplan per aandachtsgebied. Ligt de ontwikkellocatie binnen een brandaandachtsgebied, dan dien je het stappenplan te doorlopen voor de verschillende relevante brandscenario's (fakkelbrand, plasbrand, etc.). Ligt de locatie binnen zowel een brandaandachtsgebied als een explosieaandachtsgebied? Dan doorloop je het stappenplan tweemaal.

Het verantwoorden van het groepsrisico in het kader van gifwolkaandachtsgebieden vindt (nog) niet plaats via dit stappenplan. Daarnaast is het stappenplan alleen toepasbaar voor het realiseren van beperkt kwetsbare gebouwen, kwetsbare gebouwen, beperkte kwetsbare locaties en kwetsbare locaties. Voor zeer kwetsbare locaties is dit stappenplan niet bedoeld. Indien een gemeente ervoor kiest zeer kwetsbare gebouwen toe te staan in een aandachtsgebied is ze verplicht een voorschriftengebied aan te wijzen.

Om te komen tot een passende bescherming voor de nieuwe populatie die een gemeente wil toevoegen, maak je onderscheid tussen maatregelniveaus. De maatregelniveaus zijn onderverdeeld in drie categorieën:

- Maatregelniveau A: wettelijke basisbescherming
- Maatregelniveau B: bron- en omgevingsmaatregelen
- Maatregelniveau C: aanvullende bouwkundige maatregelen

Algemene toelichting van de 3 maatregelenniveaus

Maatregelenniveau A: wettelijke basisbescherming

Hierbij kijken we of er meer afstand gehouden kan worden tot aan de bron en/of het aantal personen binnen het aandachtsgebied beperkt kan worden. Daarnaast geldt het wettelijke basisbeschermingsniveau waarbij je invulling moet geven aan artikel 5.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Dit bestaat uit de volgende onderdelen:

- basis [risicocommunicatie](#) (artikel 46 Wet Veiligheidsregio's);
- toepassen van de beste beschikbare technieken (BBT);
- de [beleidsregels](#) bereikbaarheid en bluswatervoorziening;
- aanwezigheid van bedrijfshulpverlening (conform ARBO-wet);
- hanteren constructieve veiligheidsklasse passend bij het type gebouw (conform Bbl);
- grenswaarde plaatsgebonden risico;
- de eventuele aanwijzing van een bedrijfsbrandweer.

Mogelijk is er sprake van een beperkte verantwoording. Dan is maatregelenniveau A het eindpunt. Indien dit niet het geval is ga je door naar maatregelenniveau B.

Maatregelenniveau B: bron- en omgevingsmaatregelen

Dit maatregelenniveau biedt aanvullende bescherming boven op het wettelijke minimum. Bij maatregelenniveau B kijk je naar de al aanwezige bescherming in de omgeving en extra bronmaatregelen (Best Beschikbare Technieken (BBT)). Voorbeelden van extra BBT zijn:

1. Het realiseren van een calamiteitenkelder voor productopvang.
2. Het aanbrengen van gasdetectie met automatisch inbloksysteem.
3. Het plaatsen van een sprinklerinstallatie bij een laad- en losplaats.

Als het nemen van omgevingsmaatregelen en/of bronmaatregelen niet de gewenste bescherming biedt, ga je door naar maatregelenniveau C.

Maatregelenniveau C: aanvullende bouwkundige maatregelen

Maatregelenniveau C is aanvullend op de voorgaande maatregelenniveaus. Nadat de al aanwezige bescherming en de mogelijkheid tot bron- en omgevingsmaatregelen zijn beoordeeld, kijk je naar de mogelijkheid om aanvullende bouwmaatregelen te nemen. Voorbeelden van aanvullende bouwmaatregelen zijn splinterwerend glas of stevigere wanden. Dit resulteert in een maatregelenpakket om tot passende bescherming te komen bij nieuwe (ruimtelijke) ontwikkelingen.

Door het volgen van de stappen schaal je op naar een hoger maatregelenniveau. Je doorloopt alle stappen in het stappenplan. Bij maatregelenniveau B komt een tweespoor voor: de initiatiefnemer/ontwikkelaar moet aan beide stappen voldoen om het stappenplan verder te doorlopen.

Naast de effectiviteit van maatregelen bekijk je ook of de maatregel economisch haalbaar is. Op basis van beide criteria weeg je af of je een maatregel kunt nemen. Het kan voorkomen dat het nemen van maatregelen niet leidt tot een aanvaardbaar veiligheidsniveau of dat de maatregelen economisch niet haalbaar zijn. In dat geval is de ontwikkeling binnen het explosie- en/of brandaandachtsgebied niet geschikt.

Wanneer is er sprake van passende bescherming?

We spreken van passende bescherming indien er wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- er wordt voldaan aan de onderdelen van de basisbescherming; en
- er zijn voldoende vlucht,- en schuilmogelijkheden; en
- er zijn passende maatregelen (bron-, omgevings- en/of aanvullende bouwmaatregelen) getroffen om de ontwikkeling te beschermen tegen de relevante gevaren.

Algemene informatie stappenplan

Beperkte verantwoording

In sommige situaties volgend uit het stappenplan kun je volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico. Hierbij geef je invulling aan de voorwaarden uit de basisbescherming (zie de laatste stap van maatregelniveau A).

Beschrijven van het restrisico

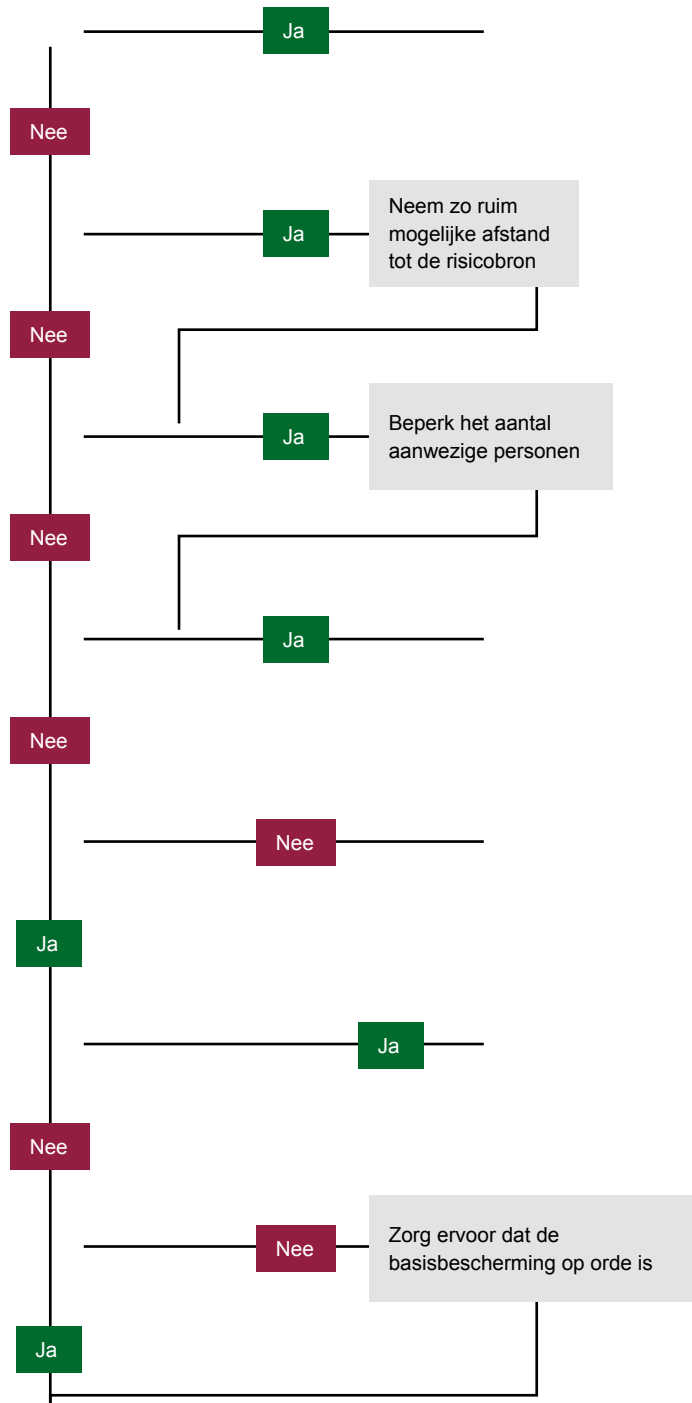
Bij de verantwoording van het groepsrisico moet je altijd ook het restrisico in beeld brengen. Het restrisico is het risico dat overblijft op het moment dat er risicoreducerende maatregelen zijn genomen (omgevings-, bron- of aanvullende bouwmaatregelen). Ook kan het zijn dat er sprake is van risico's waarbij het nemen van maatregelen geen beschermend effect heeft. Door het restrisico in beeld te brengen en het te beschrijven is duidelijk welke risico's het bevoegd gezag accepteert bij ontwikkelingen in een aandachtsgebied.

Verplichte adviestaak Veiligheidsregio

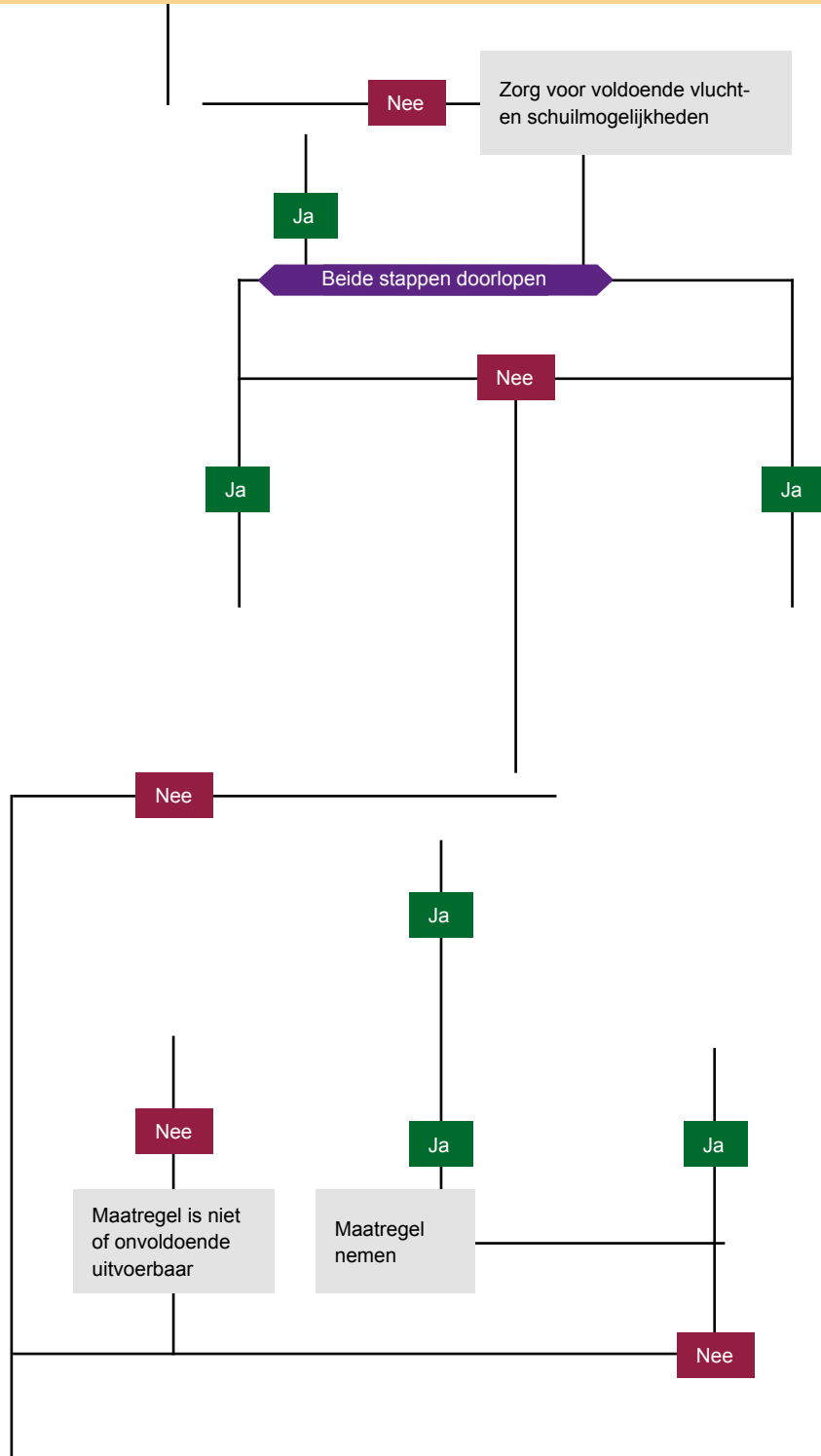
Bij nieuwe ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving (binnen een aandachtsgebied) wordt de Veiligheidsregio in de gelegenheid gesteld om advies te geven over zelfredzaamheid, bestrijdbaarheid en bereikbaarheid van noodhulpdiensten.

Op basis van de eigenschappen van de bron, de aard van de ontwikkeling en de afstand tussen de bron en de ontwikkeling kun je bepalen of het standaardadvies van de Veiligheidsregio volstaat of dat maatwerkadvies vereist is. Voor de richtlijn wordt verwezen naar het standaard en maatwerkadvies van de Veiligheidsregio.

Maatregeleniveau A

Maatregelenniveau B

Maatregeleniveau C

